

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 145 ՃՈՒՄՍԱԻ ԻՐԹԵՍԻ

ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

24 ՅՈՒԼԻՍ 1871

Սէտոյը Հաղըդէթ հաֆթատա իբի տէֆա եանի չորչէնպիհ վէ ճումաա իրթէսի կիւնլէրի պէոյիւք նուսիւ իլէ նէչը օլունաճազ : Պիր սէնէլլի թէչին օլարագ պիր լիւրայի Օսմանլիյէ : Ալթը սյըղը իւշ պէյագ Սէնիւլլիյէ սիր : Պէհէր Նիւսիւսի 40 փարա : Թաշրալար իչիւն թօսթա իւճրէթի զամմ օլունըր : Ապօնէ օլմագ իչիւն Ղալաթասա լէմէնի Իլիսիսի սօգաղընտա Ն. 19 իլէ մուրագգամ Միւհէնտիսեան մաթսրատընա միւրաճաաթ օլունըր : Իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա 100 փարա , իբիւնճի տէֆա 60 փարա տըր : Ուղուն նէչըլլաթ իչիւն սյըրճա բազարը օլունըր :

ԱՍԻԹԱՆԷ 24 ՅՈՒԼԻՍ

ՄԻԼԻՅԷ

ՎԷՆԷՏԻԿ ՄԻԱԲԱՆԸ

Իսմի նամալլիւմ հերճուածօղ սիւքի-
նէ տախիլ օլտուղու մալիւմ Վէնէ-
տիկ վանդը միաբանլարընտան պիրի-
նին Մէճմուայա տէրճ իթտիրտիկի
նամէյի մալիւմէյէ ճէվապէն չըգան
145 նումէրօմուզտա եաղտըղըմըզ
պահսը մէրգում թէքրար ճէրհ ու
թէքըիպ իթմէյէ գըյամ իտիւպ Սէ-
տայը Հաղըդէթէ գարչը տիկէր պիր
ճէվապնամէ Մէճմուա վասէթասը
իլէ նէչը ու իլան իտէր :

Պիզիւմ պահսըմըղըն գրաաթը-
նա ըաղպէթ պուլուրան Շարգըլ-
լարտան պաղըլարը մէրգում միաբա-
նըն վէրտիյի ճէվապը տախի օգու-
յուպ իգրար իթմէյէ մէճպուր օլ-
տուլար քի անըն եաղտըղլարը շէյ-
լէր Սէտայը հաղըդէթէ ճէվապ օլ-

մաաղգտան մաաաա միլլէթ մուվա-
ճէհէսինտէ պիր զաթ տահա միւլթ-
թէհիւմ վէ մահքիւմ օլմասընա սէ-
պէպ օլմուշ տուր :

Ֆիլ վաղը պիւլ եաղմըղըմըզ քի
Վէնէտիկ Միլիթարեան վանքը տա-
խիլինտէ մէսքիւն պուլունան Աբբա-
հայը վէ Միաբանլարը Հ. Գարեգին
ըահիպ վասէթասը իլէ հալմէթիւ-
Բարա հաղըթլէրինէ պիր իթաաթ-
նամէ թագտիւմ իթմիլլէր աիր : Մէզ-
քիւր իթաաթնամէտէ Ռէվէրսուրուս
կանգալընըն , լայէլլիթէլլիյին , վէ Վա-
թիգան մէճիսինին տիկէր գարար-
լարընըն գապուլի իգրար օլտուգտան
մաաաա Սնտոնեան թարիգաթըն-
տան Գաղանճեան Սիւքիաս գերա-
պայծառըն պէյնէլ միլլէթ վուգու
պուլան գիլլու գալէ սէպէպ օլտու-
ղու իչար օլմուշ տուր : Ասի-
թանէտէ պուլունան միաբան պու-
նու եալանա չըգարմագ իսթէտիյին-
տէ ճէվապ վէրտիք քի ալթըզ քէն-
տիլլէրինէ միլլէթճէ էմնիյէթիմիզ
գալմատըղընտան պէոյլէ պիր իթա-
աթնամէնին Բարա հաղըթլէրինէ
թագտիւմ օլտուղունուս ոահիհ զայ-

րու սահիհ հալատիսինի եա Հայը
Գարեգին , եա եօղսա Աբբահայը-
լարը Հիւրմիւզեան գերապայծառ-
ըեսմէն իլան իթսին : Իմտի պու տէ-
տիքլէրիմիզ Սէտա եալանճը տըր
տէմէքլէ , սալաչիւրիւյէմէզ իտի :

Չիւնքիւ միլլէթ մէրգուման
ըհհապինին տէտիքլէրինէ ալթըզի-
թիմատ իտէմէտիկինտէն իսպաթսըզ
մէյտանէ ալթըլմամալը , վէ Սէտա եա-
լանճը տըր պէն սօղըույում տէմէք-
լէ իշ պիթէմէտիկինտէն Սէտանըն
եալանճըլըղընը իսպաթ իթմէք ի-
չիւն եա Հ. Գարեգինտէն եա տա
Աբբահայրտան մէքթուպ կէթիթթ-
մէլի , պիզլէր եալընըզ օ վաղըթ ա-
լէմ մուվաճէհէսինտէ եալանճը աաա
օլունապիլիթիւ : Իմտի միաբան է-
ֆէնտի պիր իւչիւնճիւ տէֆա սիզի
թէէմին իտէրիք քի վանքընըզ պէոյ-
լէ պիր իթաաթնամէ հալմէթիւ-
բարա հաղըթլէրինէ թագտիւմ էյ-
լէմիշ տիր , հէմ պունուն պէոյլէ օլ-
տուղունու սիզէ իշթէ խապէր վէր-
մէյէ միւֆթէիւր օլուրուզ , պու
հալատիսի իլք էվվէլ իճապ իտէն
մահալտէն թաստիգ իթմէլիսինիզ

եախօտ Բրօքազանտայա եա Վէնէտիկ վանդընա թէլէկրաֆ չէքիւ պ եինէ աղնայապիլիւրսինիզ, պունլարը իթ մէտէն պիզէ եալանճը տէմէյէ հագ քընըզ եօգ աուր, տէտիյինիզ հալտէ լագըրորընըզ միլլէթին իթիպար ի տէնէյի եօգ տուր, չիւնքիւ հիւք միւ հիչ տիր: Աղնատապիլտիք մի չիմտի պիզիմ իլմի մանթըզըմըզը քի պիզին տէտիքլէրինիզէ իթիպար իթ մէք, իթմէմէք իւզէրինէ պինա օլ մուշ տուր:

Կէլէլիմ չիմտի մէրգուլմ միա բանըն ճէվապնամէսինին իքինճի պահսընա:

Իւք մէքթիւպինտէ մէրգուլմ հազմը ըտը քի Բաբանըն լայէխ թէլիկի նէվիճատ պիր վարդա պետութիւն տուր: Պունա գարշըլըք պիզտէ հազմը ըտըք քի պու վար աապետութիւնուն նէվիճատ օլտու ղունու քէնտի տէմէմէլի, չիւնքի Միթար Աբբանըն եազտըլը Մատ թէնտի Մէկնութիւնընտա տալի միւնտէրիճ տիր: Պիզէ ճէվապ օլ մագ իւզրէ, մէրգուլմ պու տէ ֆա եաղար քի, պունտան չէնտ պէնէ ագտէմ նէչը օլունան « Իլ միքթարիթա » նամ քիթապ Միթար Աբբայը հերետիկոս թանը տըղընտան, Սէտա մէզքիւր քիթա պըն զիւյմիւնտէ օլուպ, վանքըն միւ էստիսի քիթապընտան իսպաթ իխ րաճ իթմէմէլի իտի: Վէ պունու տա տէր քի, Միթար Աբբայ հանկը ասըն ատէմի տիր քի ծնուն իսպաթը իլէ լայթթէլիկի Սէտա թաստիգ իթմէք իսթէր:

Պիզլէր իսէ լայթթէլիկին նէ վիճատ օլտուղունու օլմատըղընը մէրգուլմ միաբանա աղնաթմագ ի չին թապի օլտուղու միաբա նութիւնըն միւճիտի, վէ վանքըն թէ մէլինի գուրան զաթա միւրաճաաթ իթմէսինի թէքլիֆ իթմիչ իտիք պու

իւմիւտ իլէ քի մէրգուլմ րահիպ վան քըն միւճիտինէ իթիպար իտէր, վէ Միթար Աբբանըն քէնտի շակիրտա նընա միրաս պրագտըլը վարդա պետութիւնու քէնտինտէն չըգմա նէվիճատ պիր չէյ տիր կիպի թութմայըպ ումուլմի քիլսէնին վէ պա խուսուս պիր շարղլը աղընտա շարդ քիլսէսինին իթիգատընը միւնտէլիլ պլը սահիհիք տիր տէյի գապուլ իտէր:

Իմտի մէրգուլմ րահիպէ տէ րիզ քի եա օտուր քի պու վարդա պետութիւն Միթար Աբբասան ի ճատ օլմուշ տուր, տէսին, քի պու նու տէմէքլէ նատան վէ ճահիլ օլտուղունու իսպաթ իտէր, եա եօս սա Միթար Աբբանըն վարդապետութիւնու նէվիճատ օլմայըպ Գա թօլիգլիյին, վէ շարդ քիլսէսինին իթիգատը ըտը տէյի իղրար իթսին:

Ամա « Իլ Միթարիթաթա » թէսմիյէ օլունան քիթապ Միթար Աբբայը հերետիկոս թանըմը, օ նուն պիզէ սօգունուր եէրի եօք, պիզ Քաթթիք թանըրըլ, ծնուն իչին Միթար Աբբանըն քիթա պընտան իսպաթ իխրաճ իթտիկի միզտէ մէրգուլմ միաբան վանքըն միւճիտինտէն, պիզ պիր գաթօ լիքտէն, « Իլ Միթարիթաթա » քիթապը տա պիր հերետիկոստան էյի իպրէթ ալըպ Անսիալութիւն մատտէսինտէ իսմինի չէօհրէթլէ եատ ու թիզքեար իթմէլիյիզ, Իչթէ Սէտայը հագըզէթին իլմի մանթը ղը պու տուր:

Պատուէլի միաբան, սիզէ հեր ճուաճող տէտիյիմիզ իչին, պուր նունուղուն ալթընտան կիւլմիւշիւ նիւզ տէի եաղարսընըլ: Պիզ քիմէսին կիւլմէսինէ կիւլմէմէսինէ քէհեա թային օլմամըլը քի էսէֆ իտէ լիմ: Հէրճուաճող իլամընը վէրէն պիզ տէյիլիզ քի իւզէրիմիզէ ա

լալըմ, Բօմա քիլիսէսինին իլամը տըր քի Միթար Աբբանըն թա րիֆի իւզրէ եէրինտէն սարսըմագ պիր գայա տըր: Պու գայայա չար փըպ, պիլիւրսինիզ, պու անէ գա տար նէ պուրունլար փարէփարչէ օլմուշ տուր:

Ա. Լ. Ե. Մ. Ա. Ն. Ե. Ա.

Պու մէմալիքին Գաթթիքլէրի Ֆրանսա մուհարէպէսի էսնատընտա Բրոսիա հիւքիւմէթինին վատլէրին տէն գաթթըմայըպ կէրէք մահալլ մէզքիւրտէ, վէ կէրէք Խթալիատա պաղը Գաթթիք ղազէթալէրի պիր արալըք Մ: Պիզմարգըն Գաթթիք լիք հագընտա իպրազ իյլէտիյի հիւսնիւ թէվէճճիւհէ ճիւզի պիր էմիլիյէթ կէօթթէրտիլէր իսէ տէ, պու րուիատան թէզ օյանըպ թէհիտէսթ գալաճագլարընը ֆէհմ իթմիչլէր իտի:

Պունա իսպաթ օլմագ իւզրէ տահա մուհարէպէ խիթամ պուլ մաղտան Խթալիատա թապ ու նէչը օլունան « Լա վօյէ Տէլլա Վէրիթա » նամ ղազէթա եաղմըլ ըտը քի, « Իւչ « եիւզ ալթմըլ տէքիլ Ֆարմասօն « լօթլարը պուլունտուղու վէ Ալէ « մանեա Խմէրաթթօրու վէլիի ահ « տը վէ պիրինճի մէմուրանը տէվ « լէթի պու լօթլարա պաշ օլտուպ « լարը հալտէ, պէօյլէ պիր հիւքիւ « մէթ նասըլ օլուր տա գալլէն վէ « ֆիլիլէն Գաթթիքլէրի մուհաֆազա « իտէպիլիլը: »

Հաթթա պու գատարատագ քի պունտան իւչ մահ մուգատտէմ Մ: Պիզմարգըն նիմ րէսմի ղազէթալէրի միւշարիլէյին Գաթթիքլէր հագ քընտա օլան հիւսնիւ թէվէճճիւ հիւնտէն պահա իթտիքլէրի հալտէ,

« Ժերմանի » նամ Բրուսիանըն Գա-
թօլիք զաղէթաոր ճէվապ վերմիշ
իտի քի պու տէլայիլէ ասլա սէմմ
ու իթիպար օլունմայըպ Մ . Պիզ-
մարզըն հիւսնիւ թէվէճճիւհիւնիւն
էսէրլէրինի միւշաատէ օլմատըպտան
մատտա , մուղայիլինտէ փէք չօգ
վուգուլաթը նալայիքէնին զուհուր
իթմիշ օլտուղունու պի իշթիպահ
տըր :

Ֆիլ հագըգէ Սլմանեա իթթի-
հատընտա երմի միլիօնտան միւթէ-
ճավուզ Գաթօլիք պուլունտուղու
հալտէ տէվլէթ մէմուրիլէթլէրինտէ
Բրօթէսթան միւնթէխապլար Գաթօ-
լիքլէրէ թէրճի օլտուգտան մատ-
տա կէրէք ճարիւլ ֆիւնունտա վէ
կէրէք ինթիխապ մատտէսինտէ Բը-
րօթէսթանլարըն պիտտէ իլէրիլէմէ-
լէրի իշիւն խաֆիէն վէ աշիքեարէն
հիւքիւմէթ թարաֆընտան միւսաա-
տէ օլունմատա օլուպ , մէճալիսի
մալիլէտէ մէսէլա Բրօթէսթան մէք
թէպլէրի քիլիսէ վէ սայիր խայ-
րաթխանէլէր իշիւն թախսիս գըլը-
նաճագ նապուրն կէրէք գարարը վէ
կէրէք թէսիլէսի տահա սուհուլէթ-
լէ իճրա օլունմատա տըր , նիշէ քի
Գաթօլիքլէր հագըգընտա , Սլմանեա
իմէրաթօլըղըն կէսթէրաիլի հիւս-
նիւ թէվէճճիւհիւնիւն իպարէթ
օլտուղունա պիր պէօլիք խապթ
տա հիւքիւմէթին « Մօնթէթօր » թա-
պիր օլունան ըէսմի զաղէթասընտա
գրաաթ օլունան վուգուլաթ տըր քի
տօղրուսու սէրպէթիի մէզհէպին
աղիմ պիր տէլիլի տիր :

Պրաունսպէրիլ գօլէճինտէ Աս-
տուաթաքանութիւն տէրսլէրի վէրէն
րահիպին պիրինին քիլիսէյէ գարշը
ասի չըղըպ մէզհէպճէ պաղըխաթա-
լարտա պուլունտուղունու , վէ պու
սէպէպտէն տօլայը աֆօրօզ թախ-
թընտա օլուպ սիւպեան չօճուգլա-
րըն րուհանիճէ թալիմաթլարընա

մէզհիւր քօլէճտէ արթըգ մէրգու-
մուն մէմուր թային օլամայաճաղընը
էրմլուն բիսգոպոսու պիր գըթա
մէվթիւպլէ մէարիֆ վէ մէզհիւ
նաղըրը Մ . Միւհէրէ խապէր վէր-
տիլինտէ , միւշարիլէյն թահրիլէն
ճէվապ վէրմիշ իտի քի փիսգոպու-
սու մումայիլէյն մէրգումու աֆօրօզ
իթմէսի իլէ հատտինի թէճավուզ
իթմիշ օլտուղունտան , տէվլէթ անը
մէմուրիլէթինտէն աղլ իթմէյիպ մա-
աշընը տայիմ իթա իթտիքտէն մա-
ատա , սիւպեանըն րուհանի թա-
լիմաթլարընտա մէրգումուն տէվաժ
իտէճէկի մուգարլէր տիր :

Գաթօլիքլէրին հուգուգ , վէ
սէրպէթիի մէզհէպլէրինէ Բրուսիա-
տա րայէթ կէսթէրիլմէսի կի միսիլ-
իւ , Պալիէրա վէ Պատ տուգալը-
ղընտա տախի թէատտի վէ թէար-
րուզ իճրա օլունմատա տըր : Պու
սէպէպտէն քեաֆիէի իմէրաթօր-
լուղուն տախիլինտէ մէսքիւն պու-
լունան Գաթօլիքլէր Պէրլինտէ բար-
լամէնթ մէճիլիսինտէ Գաթօլիք տէ-
բուլաթլարը մարիֆէթի իլէ տէվ-
լէթի աղ սըղըշտըրմատըլար : Պուն-
լար տէյիլ եալընըզ սէրպէթիի մէզ-
հէպին գանուն վէ նիլամ մուճի-
պինճէ մէվլիլի իճրայէ գօնուլմա-
սընը հիւքիւմէթտէն մաթլուպ իթ-
մէտէ տիրլէր , իլլա Սլմանեա իթ-
թիհատընըն տախի աղտ օլմասընա
կէրէյի կիպի մումանաաթ իթմէտէ
տիրլէր : Չիւնքիւ Գաթօլիք տէբու-
լաթլարը պունա բանա իսքեաթ օլ-
մուշլար տըր քի Մ . Պիզմարզըն էֆ-
քեարը Պալիէրա , Սաքսօնեա , Վիւր-
թէմպէրկ , վէ Պատ մէմալիքլէրին
ասլա հիշ պիր իսթիգլալիլէթլէրի
գալմայտրադ հէր պիր խուսուստա
Բրուսիայա մէրպուլթ օլմալէրի տիր :

Պունա տա Գաթօլիքլէր ասլա
րուի ըրզա կէսթէրմէյէճէքլէր տիր ,
չիւնքի Բրուսիա հիւքիւմէթինին

գաթօլիքլէյէ իւրազ իթտիկի խու-
սումէթ փէք աշիքեարէ չըղմըշ օ-
լուպ , Սլմանեաա Պիզմարզըն
թաամիմաթը իւզրէ միլլէթ քիլիսէ-
լէրին իհատաթ , վէ պունլարըն քեաֆ-
ֆէսինին տէ իթթիֆադը իլէ Սլէ-
ման իմէրաթօրու թախթը հիւքիւ-
մէթինտէ բօլիթիգաճա վէ մէզհէպ-
ճէ իթթիհատըն հաալը օլմասընա
հիւքիւմէթ թէրաֆընտան սայ վէ
իգտամ օլտուղունտան , թապիլ տէր
քի Գաթօլիք աղալէրի քէնտի խա-
րապիլէթլէրինի պայիս օլաճագ
պէօլլէ պիր թէշէպպիւսաթէ րուի
ըրզա կէսթէրմէյէլէր : Սնճագ
բարլամէնթ մէճիլիսինտէ Գաթօլիք
տէբուլաթլար մէզհէպ մատտէլէ-
րինտէ եալընըզ գալտըլար իսէ տէ ,
իթթիհատը Սլմանեա մէսէլէսին-
տէ փէք չօգ ըէֆիգ փէյտա իթտի-
լէր քի Մ . Պիզմարզ հագըղարըն-
տա իշթիքեա իյլմէյէ մէճպուր օլ-
մուշ տուր :

Մ . ՊԻԶՄԱՐԳԸՆ ԶԻՅՆ
ՄԵՇԴԱՌԻԼԻՅԵԹԻ

Սէմաֆօր զաղէթասընա իրսալ
օլունան պիր գըթա մէքթուպ
մատլի միւճիպինճէ Մ . Պիզմարզ
իլէրուտէ Սլմանեա իթթիհատը
հագըղընտա աղիմ էնտիլէյէ կիրիֆ-
թար օլմուշ տուր :

Միւշարիլէյնի գօրգուսու Ռա-
սիա իմէրաթօրու Սլէքսանտըրըն
վէֆաթը զուհուր իթտիքտէ մախ-
տումանուն սանտալիի հիւքիւմէթի
գալուտ իթմէսինտէն նէշատ իթ-
մէտէ տիր : Պու անէ տէկին Ա-
լէմանիա , վէ Մօսգոֆ իմէրաթօր-
լարը մէանէսինտէ ճէրիան իտէն
հիւսնիւ իթթիֆապ սայէսինտէ Մ .
Պիզմարզ իշիլի իլէրու կէսթիւրէ
պիլտի :

Ֆրանսայա դարչը մուհարէպէ
իթտիկինտէ հէմճիվարը օլան Ա.
վուսթրիա հիւքիւմէթինտէն ասլա
ֆիթուր կէթիւրէմէզիտի, չիւնքիւ
Ռուսիա հիւքիւմէթի Ավուսթրիա.
նըն թաւր ու հարաքէթինի տըգդաթ
իթմէյէ, վէ իգթիզա իթտիկի սիւ.
րէթտէ Ալէմաննայը մուհաֆազա
իթմէյէ հաղըր նաղըր ըտը:

Անճագ Մօսղօֆ իմքէրաթօրու
տայիմա նամիգան օլտուղու ճիհէթլէ
պիր կիւն էօլէպիլի, տարտա գալ.
մամագ իչին Վ. Պիզմարըրն չիմ.
տիքի բօլիթիգասը վալթինտէ ի.
չինի սըրայա գօմագ օլուպ Ավուս.
թրիա իլէ պիր ահանամէ իմգա.
լամաղընը թասմիմ իթմէտէ տիր:

Մ. Պիզմարդ Ավուսթրիայա վէր.
տիկի թալիմաթլարընտա պունու պա.
չա չըդարմագ իչին տէր քի Ավուս.
թրիա իլէ Ալէմաննանըն արատըրը
Ֆրանսանըն պիր տահա գալգմամա.
սը օլմայը: Ավուսթրիա պունա տըգ.
գաթ իթմէլի տիր տէր, չիւնքիւ
քէնտինին տայմիւլ էֆգաթ տիւչ.
մէնի օլան իթալիա իլէ տայմա
իթթիֆագ իտէճէք տիր: Պու իչէ
հալընը Մօսղօֆուն միւտախէլէ
իթմէսի գօրգուլապիլ ր, պունուտա
պիլ իքիմիլ մէն իտէպիլիլիլ: Ի.
թալիայա կէլինճէ, ասլա ֆիթուր
իթմէմէլիլիլ, օնու էզմէք իչին
Բաքանըն ճիսմանի հիւքիւմէթինի
իպգա իտէրսէք էլվէրիլ, պունու
տա մէվլըլը իճրայէ գօյմագ իչին
Քաթօլիքլէրին թադտիմ իթտիք.
լէրի միւթէատտիտ արղումահէր.
լէր էլիմիլտէ պիր ֆըրսաթը մի.
նասիպէ տիր: Իթալիա եիւղէրիմի.
զէ կէլիլիլ էլինտէն Վէնէտիկ վէ
Լօմպարտիայը ալըպ 1859 հիյէթի.
նի թէճտիտ իտէրիլ: Ֆրանսա
քէնտինի մուհաֆազա իթմէյէ ան.
ճագ գատըր օլտուղունտան իթալ.
իամա գուրտուղու պինայը մահ.

ֆազա իթմէյէ գուտրէթի եօգ տուր:

Մ. Պիզմարըրն պու թասմիմաթը
սահիհէչըգմըլտըր: Վագաա միւչարի.
լէյն տայմա պունուն թաստիլինէ սիւ.
լիւք իթմիլ տիր: Չիւնքի 1859 տա
Տանիմարգայա դարչը Ավուսթրիա
իլէ ահանամէ էյլէտի, 1866 տա Ա.
վուսթրիայա դարչը ահանամէ էյ.
լէտի, 1870 տէ ֆրանսայա դարչը կիլ.
լի ահանամէ իլէ Ռուսիա իլէ իթ.
թիֆագ իթտի: Պու տիւլումաթըն
թաւր ու հար. քէթինէ Էւր բա տըգ.
գաթ իթմէյէ մէճպուրօլուպ ասայի.
չիուճուլիլէ խէլալկէլմէմէսինէ հիմ.
մէթ պուլյուլմայը տըրլար:

ԲՕՄՍՍԱ. ՖԲԱՆՍԱ. ՍԵՖԻՐԻ

Մալիւմիւ ամմէ օլտուղու վէճհ
իւղրէ իթալիա գրալը Վիլթօր էմ.
մանուէլ հալրէթլէրի Բօմայա տու.
խուլ իթմէզտէն էվվէլ, մահալի
մէզքիւրտէ միւքիմ Ֆրանսա սէֆի.
րի Մ. Հարգուր ճէնապլէրի հա.
ղըր պուլունմայըպ Բօմայը թէրք
իթմէսինի ամիր Ֆրանսա հիւքիւմէ.
թի թարաֆընտան թալիւմաթ ախլ
էյլէմիլ իտի: Միւչարիլէյն թիմուր
եօլու մէրքէզինէ վագթինտէն էվ.
վէլ վասըլ օլուպ սանտըգլարընը
գայտ օլմասընը իսթէմիլ իտէ տէ,
մէմուր տահա վագթը տէյիլ տիր
տէյի պէհանէ իտիպ սէֆիլի միւ.
չարիլէյն թարաֆընտան օլմաղընը
ըսրար իթմիլ տիր: Օ արալըգ պաշ
մէմուր իւսթէ կէլիպ մուարազա
իտէն մէմուրա հաղգ վէրմիլ իտէ
տէ, Մ. Հարգուր քէնտինին Ֆը.
րանսա սէֆիլի օլտուղունու խա.
պէր, վէ պիր ան էվվէլ սանտըգ.
լարընը գայտ օլմասընը էմր իթ.
միլ, վէ միւճիւպինճէ տալի հա.
րաքէթ օլունուպ եօլա չըգմիլ

տըր: Մէմուրանըն հարաքէթինտէն
սէֆիլի միւչարիլէյնին րանա մա.
լիւմի օլմուչ տուր քի Վիլթօր էմ.
մանուէլ եարըմ սաաթտէն մէզքիւր
մէրքէզէ վասլ օլաճաղընտան, Ֆը.
րանսըլ սէֆիլի միւչարիլէյն Գրալը
պարէ օրատա մէճպուրի կէօրմիւլ
օլտուն, տէյի մահազա իթթիլսազ օ.
լունան պիր թէպտիր իտի:

Իւլի-Գի:

ԷՆՃԻԻՄԷՆԻ ՄԻԼԼԷԹԻ ՖԸ. ԲՕՆՍԱ

Թէմմուլ 22 նին մէճիսի:

Սէյր ու թէմաչա իթմէք իչին
խընճախընճ գալապալըգ վար ըտը:
Բաքանըն էլչիսի սաղ թէրաֆընտա
տիկէր պիր փիսղոպոս իլէ Մ. Մէ.
թէրնինկ վէ զէվճէսի Լօրտ Լիօնա,
վէ Շըվալիլէ Նիկրա սիւֆէրայը էճ.
նէպիլէյէ մախսուս մահալտէ օթուր.
մուչլար ըտը: Տիկէր պիր բիսղո.
պոս վէ փէք չօգ ըէհապին հաղըր
պուլունմատա իտիլէր, պունլարըն
ճէմիսիտէ Բաքա հաղրէթլէրինին
ճիսմանի հիւքիւմէթի իպգասը իչին
թագտիմ օլունան արղուհալլէր իւգ.
րէ վուգու պուլաճագ մուպահասա.
լարըն էլզէմիլէթինտէն մահալը մէզ.
պուրէյէ ճէլպ օլմուչլարտը:

Մ. Թիէր տը Լարսի, Տիւ.
ֆօր, Թիւլ Ֆաւր, վէ Բիւնէ
Գէրթիէ վիւքէլա պանգասընտա օ.
թուրմուչլար ըտը:

Իլթէ արղուհալլէրին խիւլասաղը

1. Բէն, Բուան, Գէմքէր, Վէր.
սայլ, Սէն Պրիէօ, Վանն Պուրթ վէ
տիկէր մահալլէրին փիսղոպոսլարը
պաարղ ու մահսէր իսթիտա իտէր.
լէր քի, հիւքիւմէթ տուէլի էճնէ.
պիլէ իլէ պիլ իթթիֆագ Գաթօլիք

քիլիսէսինն իտարէսինն վէ սէր-
պէսթանէ հարէքէթ իթմէսինն էլ-
զէմ օլան շէրայիթ միւնիսթիննէ Բա-
քանըն ճիսմանի հիւքիւմէթինտէ
իպգասը խուսուսինն հիւմէթ պույ-
րուլուն :

Մ. Բաթօ արզուհալ սահիպէ-
լինն պու մատտէ հագգընտա իպ-
րազ իթտիքէրի տէլիլէրի տէրմէ-
յան իթտիքտէն սօղրա , քէնտի տա-
խի պիր թագըմ սէպէպլէր մէյտանէ
գօր քի ըուհանի հիւքիւմէթին սէր-
պէսթէ իճրասը իչիւն ճիսմանի
հիւքիւմէթին էլզէմ վէ հագգ օլ-
տուղունու թաստիգ իտէրլէր : Բա-
քա հագրէթլէրի ճիսմանի հիւքիւ-
մէթի էօյլէ պիր շէրայիթ տէրիւհ-
տէ իյլէմիշ տիր քի , ախէրէ թէս-
լիմ իտէմէզ : Շիմտի Ֆրանսատան
հիսապսըզ էյլիք կէօրիւպ անըն ըուի
րիգասընա գարշը իթալիա հիւքիւմէ-
թի Բաքայը հիւքիւմէթինտէն թարտ
էյլէտի : Ֆրանսայա տայիմ իւլ էֆ-
գաթ հիւսնիւ թէվէճճիւհ իպրազի-
տէն պիր գրալ հագգընտա պէօյլէ
պիր հագսըղըղըն իճրա օլմասը տա-
հա զիյատէ պիզէ սօգունույօր տէ-
տի , մուսայիլէյն շունու տախի իշար
իտէր քի պիզիմ իլք մաղլուպիլէ
թիմիզին թարիխի Բօմատան ասա-
քիլի Ֆրանսանըն չըգտըղը կիւնտէն
տիր :

(Հարէքէթ : — Սօլ թէրաֆտա
ուֆագ թէֆէք բըսըլթը)

Քիմին իչին պիզ սօգունուհ-
նու Պիտու թէրք իթտիք :

Իթալիա տէվլէթի իչիւն քի
պիզէ հէմ նամքէօրիւք իթտի , հէմ
տէ խօրեատըղ : Վիզթօր էմմանու-
էլ Բօմատա տըր , Բաքա հագրէթ-
լէրի տէ նէֆիտէ կիպի :

Թէէմինաթտան պահա օլունուր
Անճագ մէզքիւր թէէմինաթըն գա-
լարընը վէրէն հիւքիւմէթ , գարար
վէրտիկի շէյ իւզրէ թէքրար տէօ :

Նէպիլէճէք մի , պու թէէմինաթա
մուղայիք պիր հալ վուգունտէ , շէ-
րաաթընը եինէ իթալիա հիւքիւմէ-
թի մէհքէմէլէրի քէսէճէք տէյիլ
մի : Թէէմին իտէնլէրի , պիզէ քիմ
թէէմին իտէճէք :

Բաքալըղըն , քիլիսէսին , վէ պի-
շարէկեանըն մահֆազասընտա քէնտի
մանէվի պէօյիւկիւկիւնիւ Ֆրանսա-
նըն տայմա պուլմուշ օլտուղու շիւպ-
հէտէն միւսթաղնի տիր :

Պունտան գաթի նազար մուսայիլէյն
ճիւմհուրիլէթին 1848 տէ ալտան-
մատըղընը , վէ գուսուր իթմէսիլի-
նի տէր խաթըր իտէր , Ֆրանսա օ վա-
գըթ Վալէնեպըն սէտասը իլէսէր-
պէսթիլէթին վէ մէմալիքին թախ-
լիս օլմասընա զըյամ իթտի : Պէօյ-
լէ պիր մէսէլէնին քի հէր պիր մատ-
տէսինտէ Ալլահ վար տէնիլէպիլիւր ,
պիլիւրիսինիզ պիզէ նէ ճէսարէթ
տիր : (Փէք էյի :)

Հալը հագրէթիլէ նազարէն պիզ
շիմտի պիւհա տավրանամայըզ , ան-
ճագ մէնաֆիլի ումուսիլէ իչիւն Է-
րօրա տէվլէթլէրինէ միւրաճաաթ ի-
տէպիլիլիզ , մատամ քի շիմտիլիք
պաշգա թիւրիւ իտէմէյէճէյիլ ,
տիբլումասի իլէ իչէ պագմալըղը ան-
ճագ հագգըմըզ հագգ տըր կէլէճէք
զէմանէ մունթաղըր օլմալըլը :

Պու սէպէպտէն արզուհալ գօ-
մսիօնու պու արզուհալլէրի խար-
ճիլէ տայիլէսինն հէվալէ իթմէյէ
գարար վէրմիշ տիր :

(Փէք էյի փէք էյի)

Պէշինճի արզուհալ գօմսիօնու
աղալարընտան պիրի պէյան իյլէտիքի
կէրէք պու , վէ կէրէք տիկէր պիր
գօմսիօն պու արզուհալլէրէ պէն-
զէր եիրմի պիր գըլթա տիկէր ար-
զուհալլէր թախթը միւթալապայա ալ-
մըշ տըր : Սնուն իչին պունլար տա-
խի թագտիմ օլմուշլար տըր քի ,
գամարա ճիւմլէսի հագգընտա պիր-

տէն պիր գարար վէրսին : Մէզքիւր
արզուհալլէրին խիւլասայը մաալինի
մուսայիլէյն պէյան ու իֆատէ իթ-
տիքտէն սօղրա . հէր նէ գատար
տա միլլէթ աղիմ պէլիլէլէրէ տիւ-
շար օլտու իտէ , ահտնամէլէրէ , սէր-
պէսթի մէզհէպէ ըայէթէն , Բաքա
հագրէթլէրինէ իմտատ օլունմադ
Ֆրանսանըն շան օլ շէօհրէթինտէն
օլտուղունու պասթ ու գատէմ իյլէ-
միշ , պու սէպէպտէն պէշինճի գօմ-
միսիօն տախի մէզքիւր 21 գըլթա
արզուհալլէրին խարիճիլէ տաիրէսի-
նէ իրաալ օլմալլէրինէ գարար վէր-
միշ տիր :

(Սաղ թէրաֆտա պիր չօգ էվ
վուրմագ օլտու :)

Մ. Թիէր մինպէրէ չըգըպ ա-
թիտէքի նութգու իրատ իյլէմիշ
տիր :

Պու կիւն պիզլէրի մէշղուղը-
լան աղըր մէսէլէտէն պահա իյլէ-
մէքտէ օլտուղում իչիւն հիսս իյլէ-
տիլիմէսէֆի կիզլէյէմէմ , էսէֆ հիսս
իյլէմէքտէ իսէմ , կէշմիշ էֆքեար-
լարըմը ինքեար իտէճէք օլտու-
ղում իչիւն տէյիլ տիր , խայըր կէշ-
միշ վաղըթտա էֆքեարըմ նէ իտի
իսէ , շիմտիտէ եինէ օ տուր վէ հէր
վաղըթ օ օլաճագ տըր : (Չօգ էյի ,
չօգ էյի) Վաթանըմըն վէ նամուսլու
ատամլար հուղուրունտա մուամէլէ
իթմէքտէյիմ , էֆքեարըմը ալէնի
սիւրէթտէ պէյան իտէպիլիլիւր լա-
քին սիզլէր զիյատէսի իլէ թէճրիւ-
պէքեար օլտուղունուղտան , պիլիւ-
սինիլ քի վար սըր էօյլէ աղըր մէն-
ֆաաթլար քի անլէրէ զիյատէ սուս
տուրարագ նէ թէքիմ լագըրտը ի-
տէրէք խըտմէթ իտէպիլիլիւր : (Չօգ
էյի)

Լաքին մատամ քի պիզլէրի
մէճպուր իթմէքտէ տիրլէր , իմտի ի-
տէճէք շէյիմիզի պիլտիրմէմիլ լա-
ղըմ կէլիւր , վէ էկէր էսէֆ խօշ-

նուստուգուողունուղու մուծիպ օլուր
իսէմ, գապահաթը պէնիմ իւզերիմէ
եիւքլէթմէյին իլլա հալը հաղըր իւ-
զերինէ :

Վաթանըմըզա չօգ տէֆա շէ-
տիտ սահիհլիքլէր պէյան իյլէմիշիմ
վէ պիր թաղըմ տէհշէթլիւ նէթի-
ճէլէր պէնի մէզքիւր միւթալաալա-
րա զահիպ իտէն իտրաղը աճիզա-
նէմի սարիհէ չըգարմըլար տըր :

Պազէն վաթանըմը զայէթ շէ-
տիտ սիւրէթտէ թայեիպ իյլէմիշիմ,
տիր, վէ քեաֆէթմիզ շունու իզրար
իթմէլիլիզ քի միլլէթիմիզին էք-
սիքլիյի, էքսէր տէֆա պու կիւննէ
էֆքեար հիւքմ իտէր իսէ, քէնտի-
սինի մէզքիւր էֆքեարըն հիւքմիւ-
թաթթընա վազ իյլէմէսի տիր, շէօյ-
լէ քի Պրանսատա պիր էֆքեար
զուհուրա կէլտիքտէ, սայ քի հիշ
պիր քիմսէ, մէզքիւր էֆքեարա
գարըն գօյմայը պիլմէզ կիւնլիւք էֆ-
քեարըն նէթիճէսինի հէր կիւն կէօ-
զիւմիւզ իլէ կէօրմէքտէյիզ, Պիզ,
Պրանսանըն եիւզլէրճէ սէնէլիք ու-
սուլինի թէրք իթտիք վէ պուսուռն
ճէզասընը, պաշըմըզա կէլէն աղըր
ֆէլաքէթլէր իլէ պու կիւն չէքմէք-
տէյիզ, (Չօգ էյի)

Էւրոքա մուվազէնէսի պօշ շէ/
տիր տէնիլէրէք թարիզէ ալընուր :
Մէզքիւր թէֆէքքիւր տիրլումթլա-
րըն էն ճաղիպի օլան տէօրտիւնճիւ-
Հէնրինին, Պրանսանըն պէօլիւք
տիրլումթլընըն, եանի Բիշլիէօնին,
վէ քէնտի նատիր իւլ էմսալ թէ-
համիւլիւ իլէ Վէսթիֆալի սուլնուն
վէ թէհայեիւր օլունաճաղ ահտնա-
մէսինին հուսուլինէ մուվաֆֆազ օ-
լան պէօլիւք տիրլումթլ Մազարէ-
նին իշի տիր :

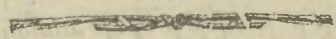
1815 սէնէսինտէ, ճէնապը Ա-
ֆէրինէնտէ, մէզքիւր միւվազէնէտէ
պիզլէրէ պէր սէլամէթ թարիզի վէ-
րէճէք տիր կիպի, մէզքիւր միւվա-

զէնէ եէնիտէն իպգա օլունտու վէ
ասքէրի շէրէֆ եէրինէ մէզքիւր շէ-
րէֆ պիզլէրէ նուֆուղու թէէսիր
վէրիր իտի : Պու սուրէթլէ արթըգ
տիւնեա իւզերինէ հիւքմ իտէպիլիր
պիր հալտէ տէյիլ իտիք : Պրանսա,
Բրուսիա իլէ Ավուսթրիանըն պիրի-
պիր իւզերինէ հիւքմ իյլէմէլէրինի
մէն իյլէմէք իշին Էւրօքալտա մէզ-
քիւր տէվլէթլէր արասընտա վազ օ-
լունմուշ իտի :

Պրանսա Ինկիլթէրա իլէ Բու-
սիանըն, քէնտի մախսուս հիւքմտար-
լըգ մէնֆաաթլարը իշին թէքմիլ
տիւնեայը ալթիւսթ իյլէմէլէրինի
մէն իյլէմէք իշին տիւնեատա մէզ-
քիւր մուազղամ տէվլէթլէրին արա-
սընտա վազ օլունմուշ իտի :

Իլթէ, տիվանէլիյիմիզ թութ-
տուղու պիր վազըթտա, մէզքիւր
միւվազէնէնին պօղուլմասընա քեաֆ-
ֆէմիզ տալի եարտըմ իթմիշիլ տիր :
Միլլէթլիք ուսուլինի իլան իյլէմէք
իշին, մուհաֆըզըմըզ օլան էսկի ու-
սուլ թահվիլ օլունտու վէ միլլէթ-
լիք ուսուլի իսէ, Պրանսայա, էպէ-
տի սիւրէթտէ մուսիպէթլու կիւն-
լէր հաղըրլայապիլտի :

Պիրէշմիշ պիր հիւքիւմէթ օլ-
մագ իսթէտիկի իշին Իթալիայը
թայեիպ իյլէմիշիլ, լաքին շու տա-
լի սահիհ տիր քի, մէզքիւր պըրը-
մըշ տէվլէթլէրին պիրլիյինէ վէ նու-
ֆուղ ու թէէսիրիմիզի թէէմին ի-
տէն մէզքիւր միւվազէնէնին պօղուլ-
մասընա հէր քէստէն պիյատէ եար-
տըմ իթմէսի Պրանսա իշին պիր
թագսիրաթ տըր : Տօղրուսու Պրան-
սանըն պու սուրէթլէ հարաքէթ իթ-
մէսի տիվանէլիք վէ քէօրլուգ տուր :
Տէէ-Վ :

ԱՀՎԱՆԸ ԷԻՐՈՒՍ.

Պրանսատան ալաֆրանկա Ա-

վուսթոս պիրտէ ալընան թէլէկ-
րաֆ խապերլէրինէ նաղարէն Մ-
թիէր հաղրէթլէրի խարճիյէ նա-
ղըր Մ. Թիւլ Ֆալըն իսթիֆա-
սընը գապուլ իթմիշ տիր : Քէզա-
լիք Բաբա հաղրէթլէրինին հիւ-
քիւմէթի ճիւմանիյէսի իպգապը
խուսուսինտէ փիսգոպոսան թարա-
ֆընտան Պրանսանըն միլլէթ մէճ-
լիսինէ թագտիմ օլունան արղու-
հալլէր եիւզերինէ մէճլիսի մէզ-
քիւրին ազալարընըն իթտիկի միւ-
ճատէլլէր խիթամ պուլտուգտա
Պրանսանըն Բաբա հաղրէթլէրինի
թէրք իթմէյէճէկի աղնաշըմըշ օլ-
մաղլէ Իթալիաստա ըվօլիւսիօն թա-
գըմը Պրանսատան գօրգմազա պաշ-
լամըշ տըր :

Քէզալիք Լօնորատան Ավուս-
թոս 1 թարիլի իլէ քէշիտէ օ-
լունան թէլէկրաֆլարա նաղարէն
Բրէնա Արթիւրէ վէրիլէճէք 15
պին լիրա գըյմէթինտէ օլան պիր
մալիքեանէ իշին մէճլիսէ թագ-
տիմ գըրընան լահիյա գապուլ օլ-
մուշ տուր : Միւշարիլէճ Բրէնա
Արթիւր իլէ Բրէնա տը կալ վէ
Մարդի տը Լօրն Տուպլինէ վասլ
օլտուգլարընտա, ահալի թարաֆըն-
տան սօուգ մուամէլէ կէօրմիւշ-
լէր տիր : Խաղինէի խասսատան
տօլայը Ինկիլթէրա Գրալիչապը
մախսուլմէրինէ գարըն ահալինին
շիքեաթը օլտուղունտան Իրլանտա-
լըլարըն սօուգ մուամէլէսի պու
սէպէպտէ համլ օլունմալը տըր :

Միլլէթ մէճլիսինտէ Լօրտ Ան-
ֆիլտ պիր ալա թարաֆընտան
վուգու պուլան սիվալէ ճէվապէն
տէմիշ տիր քի Ինկիլթէրա հիւ-
քիւմէթլինէ վարիտ օլան մալիւմաթ-
լարա նաղարէն Իրանտա գօլէրա
վէ պիր նէվի պուլաշըգ խաթթալըգ
օլտուղու թաստիգ գըրընմըշ տըր :
Վարչապիտան վարիտ օլան

խապերէրէ նազարէն պիւթիւն Ռուսիա մեմալիքինի արեւելք վեր- մէք էֆքեարը իլէ թէշքիլ օլու- նան պիր ճէմիլէթ պուլունմուշ տուր քի Ռուսիանըն Մօսքու չէհ- րինտէ պաղը ֆէպրիգալարը ա- թէշէ վէրիպ քիւլ իթմիշ տիր։ Պունլարտան պաշգա շայանը տըգ- գաթ հավատիսլէր շիմտիլիք եօգ տուր։

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՅԵ

Պունտան պիր կիւն ագ- տէմ պաղը էսհապը իթիլլալ թա- րաֆընտան Արնավուտուքտա գու- հուր իտէն ամէշի թուղեանըն Ձա- թը գուարէթվայէի հազրէթը թաճտարիտէ էօնիւ ալընմագտա օ- լուպ պու պապտէ Ասիթանէտէն օլ ճանիպէ խայլըճա ասաքիլի շահա- նէնին իրսալ վէ վալիի վիլայէթ Իս- մայիլ բաշա հազրէթլէրինին սայ վէ զայրէթի պէր քէմալ օլտուղու աղնալըմըշ տըր։

— Թրամվայ եօլլարը եիւզէ- րինտէն կէշմէսի հիւքիւմէթի սէ- նիլէ թարաֆընտան Ասիթանէտէ օ- լան քեաֆթէյի արապաճըլարա դա- թիէն մէն օլմուշ տուր։ Պէլէտիլէ մէմուրանը, վէ զապիթլէր զէվաթը միւթէպէրիլէ մախսուս օլան արա- պալարըն տախի մէղքիւր թրամ, վայ եօլլարընտան կէշմէլէրինին մէնին մէղուն տըրլար։

— Սպանիանըն Արաթիլէսնամ արիլը կէմիսինին Ձանագ Գալէ- սինտէն կէշիպ Պօղազտան տըշարը չըգմասընա հիւքիւմէթի սէնիլէտէն լուխսաթ թալէպ օլմասը զըմնընտա Սպանիա հիւքիւմէթի թարաֆըն- տան Սէֆարէթխանէյէ նօթա կէօն- տէրիլիլ իսէ տէ, Պապը Ալի պուն-

տան ագտէմ Ամէրիգա կէմիսինէ լուխսաթ վէրմէտիկինտէն, պունա տախի վէրմէյէճէք տիր տէյի գը- յաս օլունմատա արը։

— Ֆիլիպէտէ վուգու պունան թուղեանի մա մէմլէքէթէ խայլըճա խասարաթ վէրմիշ օլտուղու թաշ- գըգ զըլընմըշ տըր։ Գիրիզմա, Տէ- յիրմէն տէրէ, Սթէնիմախ, Գիւպ- սի ինհարըն սուլարը, Մարիզա նէհ- րին սուլարը իլէ ֆէվզէլատէ ճօ- շուպ էքին, վէ թարլալարը գիւլ- լիւէն խարապ իթմիշէր տիր։ Պիր թաղըմ խանէ, տիւքեան, տէկիր- մէն, չէշմէ, ֆապրիգա, օտունտան, վէ թաշտան եաբմն քէօրրիւլէր եը- գըլտըգտան մատտա սուլուն ճօշ- կունլուղու կիճէ վազըթա թէսատ- տիւֆ իթտիկինտէն խայլըճա իս- լամ, վէ քրիսթիան տախի հանլարը- նը գուրթարամայըպ պօղուլմուշլար տըր։ Քէզալիք պիր չօգ գօյուն սիւրիւլէրի նապէտիտ օլուպ ճամի- լէր, վէ խանէլէր եիւզէրինէ եըլ տըրըմլար տիւշէրէք պիր դաշ քէ- սանըն տախի պու եիւղտէն թէլէֆ օլտուղու թահգըգ զըլընմըշ տըր։

ԻԼԱՆԱԹ

ՀԻԲԵԱՅԵԻ ՖԱՐԻՍ ՎԵՎԵՆԱ

Պու իսիմտէ պիր քիթապ Քէօմիւրճիանց էրէմիա չէլէպի թէրճիւմէսի թիւրքճէ օտանաւոր օլարագ շայանը միւթապա պիր լաթիֆ հիքեայէ օլուպ ըսթամպուլ- տա Հայ քիթապճիլէրտէ, վէ Պէկ- օղլունտա թագսիմ ճատտէսինտէ թիւթիւնճի Յովհաննէս աղանըն նիւմերօ 18 տիւքեանընտա 10 ար զուրուշա սաթըլմագտա տըր։

Միլլէթիմիղտէ Աղնիւ Քէօ- միւրճիան նամ քունտուրաճը էսնա- ֆընտան օլուպ պիր միւտտէթտէն պէրու թէրքը զէնաթ իյլէմիշ օլտուղունտան պու տէֆա Պէօ- յիւքտէրէտէ ձեօրճաքի սօգաղը- նըն գարշուսընտա պիր միւքէմ- մէլ տիւքեան քիւշատ իթմիշ վէ ռաղպէթլու միւշթէրիլէրինի խօշ- նուտ իտէճէք տէրէճէտէ հէր նէվի էրքէկ վէ զէննէ պյագ գապլարը եաբաճաղընը իլան իտէր։

Պէյօղլունտա Եէնի շայըտա Թէլէղրաֆհանէնին գարշը սըրասըն- տա 113 նումէրօլու պօեաճը ուսթա Աղէմէսին տիւքեանընտա կէրէք եունլու վէ կէրէք իբէքլի էնվայը տիւրլիւ խաս ընկլէր պօյա- նըր վէ մէնկէնէլէնիւր ճէմի միւշ- թէրիլէրինի խօշնուտ իտէճէկինի իլան իտէր։

ՖՈՆՏՈ ՖԻՅԱԹԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՅԸ

Չարշամպա-

Սապահ	Յուլիս 22	51 5
Ագշամ		50 35

Բէրյէմպէ-

Սապահ	23	50 51
Ագշամ		50 25

Ճումաս-

Սապահ	24	50 27
Ագշամ		50 16

Սօրիլէթ Ժէնէրալ Լիւրա Ինկիլ	9 58
Քրէտի » Լիւրա Օսման	11 26
Բումէլի Շմէտիֆէրի	Ֆրանք 116
Իսթիգրադ 1863	» 312
» 1865	» 320
» 1869	» 281 50

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵՄԵՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԱ

ՄԻԲՈՅԷԼ ԷՔՍԷՐՃԵՈՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՒՀԵՆՏԻՍԵԱՆ

ՂԱԼԱԹԱ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՓՈՂՈՑ ԲԻԻ 19 ՎԵՐԻ ՅԱՐԷ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՊՈՂԱԶ ԻԶԻՆԷ ԻՇԼԵՅԷՆ ՎԱՐՈՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱՔԷԹԼԷՐԻ

1871 Ը--ԼԷ- 18 Բ--ԼԷ ԷՐԷԷԷ ԿԷԷԷԷԷ ԷՐԷԷԷԷ

ՍԵՏԱՅԸ
ՀԱՅՐԻՅԷ

ԲԱԶԱՐ ԿԻՐԵԼԷՐԻ ՊՈՂԱԶ ԻԶԻՆԷՆ ՔԷՕԲ-
ՐԻՅԷ ԻՆԷՆ ՎԱՐՈՐԼԱՐ

ՐՈՒԿԷԼԻ ՎԷ ԱՆՍՏՕԼ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԷ

11 15

Պէօյիւքտէրէտէն թարապեա , Ենիքէօյ , Էմիրկէն , Բ ,
Հիսար , Պէպէք , Արնափուտքէօյ , Օրթաքէօյ , Պէշիկ-
թաշ :

11 45

Արնափուտքէօյիւնտէն Գուրուչէշմէ , Օրթաք , Պէշիկթ ,
Գապաթ :

12

Ենիմազալլէտէն Մէզարպուրնու , Պէօյիւք , թարապ ,
Ենիք , Սթէն , Էմիրկ , Բ , Հիսար , Արնափուտք ,
Գուրուչէշմէ , Օրթաքէօյ , պէշիկ :

12 15

Պէշգօզտան Բաշապազնէ , Բիֆաթ Բաշա մազալլէտի ,
գանլընա , Ա , Հիսար , Վանիքէօյ , Չէնկէլքէօյ , Պէշ-
լէրպէյի , Գուզկուննուգ :

12 30

Վանիքէօյտէն , Չէնկէլքէօյ , Պէշլէրպ , Գուզկուննուկ ,
գապաթաշ :

1

Գապաթարտան Մէզար պուրնու պէօյիւքտ , թարապ ,
Ենիք , Էմիրկ , Բ , Հիսար , Պէպէք , Արնափ , Պէշլէր-
պէյի , Օրթաքէօյ , Պէշիկթաշ :

2

Պէօյիւքտէրէտէն թարապ , Պէշգօզ , Բաշապաթնէ ,
գանլընա , Ա , Հիսար , գանտիլլի , Վանիք , Չէն-
կէլք , Պէշլէրպ , Գուզկունն , պէշիկթաշ :

2

Արնափուտքէօյիւնտէն Գուրուչէշ , Օրթաք , Պէշիկթաշ ,
Գապաթաշ :

2 15

Ենիմազալլէտէն պէօյիւքտ , թարապ , Ենիքէօյ , Է-
միրկէն , Բ , Հիսար , Արնափուտքէօյ , Գուրուչ . Օրթա-
քէօյ , պէշիկթաշ :

3 30

Մէզարպուր , Պէօյիւք թարապ , Ենիք , Էմիրկ , Բ , Հիս .
Արնափուտ , Գուրուչէշ , Օրթաք , պէշիկ , գապաթաշ :

3 45

Պէօյիւքտէրէտէն Պէշգօզ , Բաշապազնէ , Բիֆաթ , Բա-
շա մազալլէտի , գանլընա , Ա , Հիսար , Գանտիլլի ,
Վանիք , Չէնկէլք , պէշլէր :

4

Պէօյիւքտէրէտէն , թարապեա , Ենիքէօյ , Սթէնեա ,
Էմիրկէն , Բ , Հիսար , պէպէք , Արնափուտքէօյ :

5 30

Ենիմազալլէտէն , պէօյիւք , թարապ , Ենիք , Էմիր-
կէն , Բ , Հիսար , Արնափուտքէօյ , Գուրուչէշմէ , Օրթաք
Պէշիկթաշ :

6

Ենիմազալլէտէն Պէօյիւքտէրէ , թարապ , Պէշգօզ ,
Ենիքէօյ , Էմիրկ , գանլընա , Բ , Հիսար , Գանտիլ-
լի , Արնափուտ , Պէշլէրպէի , Օրթաքէօյ , Գուզկուն-
նուգ , Պէշիկթաշ , Իսկիւտար :

7 45

Ենիմազալլէտէն , Մէզարպ , Պէօյիւք , թարապ , Են-
իք , Էմիրկ , Բ , Հիսար , Արնափուտքէօյ , Օրթաքէօյ ,
պէշիկթաշ :

8 30

Պէօյիւքտէրէտէն թարապ , Ենիք , Էմիրկ . Բ , Հիսար ,
Արնափուտ , Գուրուչ . Օրթաք . պէշիկթաշ :

8 45

Պէօյիւքտէրէտէն , Պէօյի , Բաշապ , Բիֆաթ Բաշա մա-
զալլէտի , Գանլը , Ա , Հիսար , Գանտիլլ , Վանի , Չէն-
կէլք , պէշլէրպ , Գուզկ , Իսկ :

9 15

Ենիմազալլէտէն Պէօյիւքտ , թարապ , Պէշգօզ , Էմիրկ ,
պէպէք , Արնափուտք , պէշլէրպէի , Օրթաքէօյ , պէշիկ-
թաշ , Գապաթաշ :

10

Ենիմազալլէտէն Մէզարպուրնու , պէօյիւքտէրէ , թա-
րապ , Ենիք , Բ , Հիսար , Արնափուտք , Օրթաքէօյ ,
պէշիկթաշ :

11

Պէօյիւքտէրէտէն , թարապ , Էմիրկէն , Արնափուտքէօյ ,
Օրթաք . պէշիկթաշ :

ՔԷՕԲՐԻՅԷՆ ՀԱՐԱՔԷԹԼԷՐԻ

12 15

Պէշիկթ , Օրթաք , Գուրուչ , Արնափուտք , Բ , Հիսար ,
Էմիրկէն , Ենիք , թարապեա , պէօյիւքտ , Մէզարպ ,
Ենիմազալլէտ :

1 15

Գապաթաշ , Պէշիկթաշ , Օրթաք . Արնափուտ . պէպէք .
Բ , Հիսար . Էմիրկէն , Ենիքէօյ , թարապեա , պէօյ-
իւքտէրէ :

1 30

Գապաթ , Իսկիւ , պէշիկթ , Գուզկուննուգ , Օրթաք ,
պէշլէրպէի , Արնափուտք , գանտիլլի . Բ , Հիսար ,
գանլընա , Էմիրկ , Ենիք , պէշգօզ , թարապ , պէօ-
յիւքտ , Ենիմազալլէտ :

2

Պէշիկթ , Օրթաք , Արնափուտք , պէպէք , Բ , Հիսար ,
Էմիրկ , Ենիք , թարապ , պէօյիւքտ :

2 15

Իսկիւ , Գուզկունն , պէշլէր , Չէնկէլք . Վանիք , գան-
տիլ . Ա , Հիսար , գանլը , Բիֆաթ Բաշա մազալլէտի ,
Բաշապ , պէշգօզ , պէօյիւք :

2 45

Գապաթ . պէշիկթ . Օրթաք . Արնափուտք . պէպէք , Բ .
Հիսար , Էմիրկ Ենիքէօյ , թարապ . պէօյիւքտ . Մէ-
զարպուր . Ենիմազալլէտ :

3 30

Պէշիկթ , Օրթաք , Գուրուչ Արնափուտ . Բ , Հիսար , Էմիր-
կէն , Ենիք , թարապ , պէօյիւքտէրէ , Մէզարպուր-
նու . Ենիմազալլէտ :

4 30

Պէշիկթաշ . Օրթաքէօյ , Արնափուտք , պէպէք . Բ ,
Հիսար , Էմիրկ . Ենիք . թարապ . պէօյիւք , Ենիմազ-
ալլէտ :

6

Պէշիկթաշ . Օրթաքէօյ , Գուրուչէշմէ , Արնափուտք . Բ , Հի-
սար , Էմիրկէն , Ենիքէօյ , պէշգօզ . թարապեա ,
պէօյիւքտէրէ :

7 30

Պէշիկթ , Օրթաքէօյ , Արնափուտք , պէպէք , Բ , Հիսար ,
Էմիրկէն , Ենիք , թարապ , պէօյիւքտէրէ , Ենիմազ-
ալլէտ :

9

Պէշիկ . Օրթաք . Արնափուտ . Բ . Հիսար Ենիք , թա-
րապ . պէօյիւք :

9 30

Գապաթ . Գուզ . պէշլէր , Չէնկէլք . Վանիք . Ա , Հի-
սար Էմիրկէն , Ենիք , թարապ , պէօյիւքտէրէ ,
պէշիկթաշ , Օրթաքէօյ , Գուրուչէշմէ , Արնափուտքէօյ .
Բ , Հիսար , Էմիրկէն , Ենիք , թարապ , պէօյիւք .
Մէզարպուր Ենիմազալլէտ , գապաթար :

10 30

Պէշլէրպէի , Չէնկէլք . Վանիք , գանտիլ , Ա , Հիսար
գանլընա , Բիֆաթ Բաշա մազալլէտի , Բաշապազնէ ,
պէշգօզ , թարապեա պէօյիւքտէրէ :

10 30

Պէշիկթաշ , պէպէք , Բ , Հիսար , Էմիրկէն , Սթէնեա .
Ենիքէօյ , թարապ , պէօյիւքտէրէ , Մէզարպուրնու .
Գուզկուննուք , պէշլէրպէի , Չէնկէլքէօյ , Վանիքէօյ ,
Ա , Հիսար , գանլընա , Բաշապազնէ , պէշգօզ :

11

Գապաթաշ , պէշիկթաշ . Օրթաքէօյ , Արնափուտքէօյ .
Բ , Հիսար , Էմիրկէն , Ենիքէօյ , թարապեա , պէ-
յիւքտէրէ :

11 30

Գապաթաշ . պէշիկթաշ , Օրթաքէօյ , Գուրուչէշմէ , Ար-
նափուտքէօյ :